

Spacer kuratorski - Józef Jęczkowiak. Zapomniany bohater

14 grudnia 2019, godz. 12:00

Muzeum Narodowe w Szczecinie - Muzeum Historii Szczecina

Zapraszamy na spacer kuratorski po wystawie czasowej „Józef Gabriel Jęczkowiak. ”. O wystawie i niezwykle ciekawej historii bohatera ekspozycji opowie dr Anna Lew-Machniak. Spotkanie odbędzie się w sobotę, 14 grudnia 2019 roku o godzinie 12.00 w Muzeum Historii Szczecina MNS. Wstęp wolny. |

W dziejach Polski I wojna światowa zajmuje niezwykle kluczowe miejsce. Wydarzenia z nią związane nie tylko w istotny sposób zmieniły kształt Europy, ale przede wszystkim pozwoliły na odrodzenie 1918 roku niepodległego państwa polskiego. Z całą pewnością nie byłoby to możliwe gdyby nie ówczesny układ geopolityczny oraz aktywność czołowych postaci z kręgów politycznych i militarnych, takich jak Józef Piłsudski, Roman Dmowski czy Wojciech Korfanty.

Nie mniejsze znaczenie odegrały przy tym także dziesiątki, jeśli nie setki tysięcy innych osób, których dzisiaj śmiało można określić mianem bohaterów zapomnianych. Ich działania, choć nie znajdowały się na pierwszych stronach gazet, w fundamentalny sposób przyczyniły się do odzyskania przez Polskę niepodległości. Wśród właśnie takich postaci znajdował się m.in wielkopoleś Józef Gabriel Jęczkowiak (1898–1966). Wychowany w rodzinie rzemieślniczej, już jako piętnastolatek związał się z ruchem skautowym, a zaledwie kilka miesięcy później został aresztowany za udział w polskiej manifestacji patriotycznej pod pomnikiem Adama Mickiewicza w Poznaniu. Za ten czyn skazano go na miesiąc więzienia i relegowano ze szkoły. Kontynuował naukę prywatnie, nadal bardzo aktywnie działał w skautingu, także konspiracyjnie. Po wybuchu I wojny światowej jako poddany Rzeszy został wcielony do armii niemieckiej, walczył na froncie zachodnim, we Francji i w Belgii. W sierpniu 1918 roku zdezerterował, za co zaocznie wymierzono mu karę śmierci. Wrócił do Poznania i natychmiast zaangażował się w działalność niepodległościową w Polskiej Organizacji Wojskowej

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

DATY WYDARZENIA

14.12.2019:

»[Muzeum Historii Szczecina, Oddział Muzeum Narodowego w Szczecinie](#)

[Szczecin](#)

zaboru pruskiego. Pełnił funkcję łącznika organizacji z Komendą Naczelną POW, a także rekrutował do POW Polaków służących w armii niemieckiej. W związku ze swoją działalnością w listopadzie 1918 roku spotkał się w Warszawie z Józefem Piłsudskim. Za jego radą wzniecił bunt wśród polskich żołnierzy w niemieckim garnizonie. Po udanej misji walczył w powstaniu wielkopolskim, a wiosną 1919 roku wyruszył na odsiecz Lwowa. Już wtedy dał się poznać jako świetny organizator w zakresie spraw bezpieczeństwa wojska, co zaowocowało szlifami oficerskimi w wieku 21 lat. W 1927 roku na własną prośbę zakończył jednak służbę wojskową. W tym samym roku przeniósł się do Gdyni, gdzie aktywnie działał w Zarządzie Okręgu Morskiego Związku Oficerów Rezerwy RP, a od 1935 roku pełnił również funkcję radnego miasta. W sierpniu 1939 roku w ramach mobilizacji powszechnej powołano go do czynnej służby wojskowej. Objął stanowisko szefa żandarmerii grupy operacyjnej Armii Pomorze. W trakcie kampanii wrześniowej został ranny i osadzony w oficerskim oflagu VII A Murnau w Bawarii. Przebywał tam do czasu uwolnienia przez armię USA w kwietniu 1945 roku, po czym wstąpił w szeregi oddziałów polskich działających przy sztabie VII Armii Amerykańskiej. Do kraju wrócił w maju 1946 roku i podjął pracę w gdańskim oddziale Biura Kontroli przy Prezydium Rady Narodowej, a od stycznia 1950 roku pracował w Przedsiębiorstwie Handlu Zagranicznego „Baltona” z siedzibą w Gdyni. W tym czasie aktywne „rozpracowanie” go rozpoczął Miejski Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Gdyni, co doprowadziło do zwolnienia z pracy. Zaszczuty przez funkcjonariuszy UB wyjechał we wrześniu 1953 roku z Gdyni, schronienie znajdując u rodzzeństwa Ludwika i Stefanii Kalotów w Budach Wielkich. Po październiku 1956 roku, w dobie „odwilży”, Jęczkowiak wyjechał do Szczecina, gdzie rozpoczął pracę w oddziale PHZ „Baltona” przy ulicy Gdańskiej 40 jako kierownik tamtejszych magazynów i sklepów. W 1964 roku przeszedł na emeryturę, a 21 stycznia 1966 roku w wieku 68 lat zmarł po krótkiej chorobie w jednym ze szczecińskich szpitali. Wystawa stanowi próbę zaprezentowania roli i znaczenia jednostek w odbudowaniu państwa polskiego na przykładzie życia i działalności Józefa Jęczkowiaka. Losy tego bohatera stały się przyczynkiem do wskazania trwałości patriotyzmu oraz jego wartości w społeczeństwie polskim. Celem ekspozycji jest także ocalenie postaci Józefa Jęczkowiaka od zapomnienia oraz rozpowszechnienie informacji o jego życiu i działalności na rzecz niepodległej Polski zarówno wśród mieszkańców Szczecina, jak i szerszego grona odbiorców.

Na wystawie zostały zgromadzone liczne archiwalia uzupełnione przedmiotami z życia osobistego i zawodowego Józefa Jęczkowiaka. Istotne dopełnienie stanowią również obiekty o charakterze militarnym i marynistycznym, związane z historycznymi wydarzeniami.

Źródło: <https://www.facebook.com/events/1029241164096460/>

Media

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.